

Oponentský posudek dizertační práce

Autor: Václav Orcígr (ISS FSV UK)

Název práce: Discursive approach to ideology and dominance in development and planning of post-socialist Prague

Oponent: doc. PhDr. Vladimír Naxera, Ph.D.

Pracoviště: Katedra politologie a mezinárodních vztahů, Západočeská univerzita v Plzni

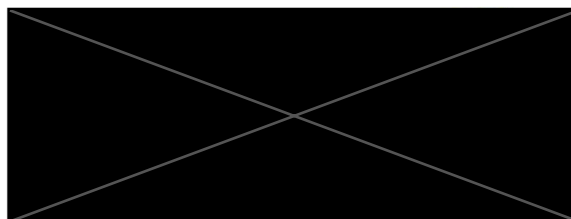
Hodnocená práce je druhou verzí textu, který úspěšně prošel malou obhajobou (které jsem nebyl přítomný) a nyní byl s částečně pozměněným názvem a částečně upraveným obsahem a strukturou odevzdán pro obhajobu velkou. Stejně jako v případě předchozího posudku považuji za nutné předem upozornit, že práci posuzuji z pozice akademika školeného v jiném oboru než je sociologie (politologie) a jen s limitovanou znalostí konkrétních pražských případů.

Václav Orcígr ve své práci zkoumá na příkladu plánování a rozvoje Prahy neoliberální řád vycházející z mixu postsocialistického dědictví a globálních ekonomických procesů. Tento neoliberální řád a dominantní neoliberální diskurz nemusí být na první pohled přímo viditelné, jelikož ekonomický růst, kterému má být vše (včetně plánování a rozvoje města) podřízeno, bývá prezentován jako neideologický celospolečenský zájem. Po postupném představení jednotlivých složek teoretického rámce autor strukturuje analýzu vybraných příkladů dle jednotlivých aktérů (public sector, civil sector, private sector, media) a s ohledem na střet hegemonického a proti-hegemonického diskurzu.

V posudku na tutéž práci v rámci malé obhajoby jsem uváděl celou sadu podnětů a připomínek (závažnějších i méně závažných, strukturálních i okrajových), které byly v menší či větší míře zohledněny při přepracování textu, a domnívám se, že tyto úpravy práci (kterou jsem pozitivně hodnotil již v její první verzi) prospěly. Hodnocená doktorská práce představuje v odevzdané podobě vyspělý a značně ambiciózní akademický text psaný z pozice kritické sociální vědy (do práce se promítá autorova aktérská přítomnost v terénu, kterou však řádně diskutuje), stojící na široké datové základně a prezentující originální výzkum s jasnými závěry vycházejícími z robustní analýzy. Pozitivní dojmy z práce jednoznačně převažují, a proto mohu konstatovat, že kolega Orcígr prokázal schopnost realizovat samostatný rozsáhlý výzkum ve svém vědním oboru a práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V posudku na předchozí verzi jsem však adresoval několik témat (obecně šlo o první sadu připomínek, tedy body 1 až 6), jejichž zohlednění by práci před velkou obhajobou pomohlo. Domnívám se přitom, že změny mohly být v některých případech robustnější a jdoucí za rámec přidání odstavce či několika do jinak nezměněného textu. Tyto připomínky se týkají mimo jiné struktury (provázání částí textu) a jeho ukotvení v širší regionální debatě. Níže strukturuji připomínky podobným způsobem, jako v první verzi posudku. Mohou sloužit jako podklad k diskuzi v rámci obhajoby a mohou být též zváženy před případným publikováním doktorské práce.

1. Úvod: Do úvodu byla doplněna výzkumná otázka. Přesto se domnívám, že větší zdůraznění a vysvětlení cíle a (pod)otázek a jejich větší provázání se strukturou textu by bylo čtenářsky přívětivější.
2. Teoretický rámec: Autor postupně představuje několik klíčových konceptů. Z mého pohledu je představení jednotlivých konceptů možná až zbytečně zdlouhavé a místy nadbytečné ve vztahu k následující analýze, která by mohla být s teoretickými částmi funkčněji propojena. Autor na konec teoretických pasáží doplnil několik odstavců (s. 73 až 75), ve kterých rekapituluje svoji teoretickou pozici. Tato změna je přínosná – i když autorovou ambicí stále není syntéza přístupů do jednoho analytického rámce (což je možná škoda), tato závěrečná reflexe pomáhá rekapitulovat autorův přístup a propojit teoretickou a analytickou část.
3. Literature review a závěr: Stále se domnívám, že by práci prospělo výraznější, explicitnější a viditelnější provázání z existujícími výzkumy v regionálním kontextu. Posílení komparativní roviny by přitom šlo vyřešit elegantněji, než přidáním odstavce (byť hutně zazdrojovaného) do jinak více méně nezměněného závěru.
4. Metodologie: Stejně tak se stále domnívám, že kódování a samotná analýza mohly být popsány explicitněji, byť může jít o můj autorský a čtenářský návyk.

V Plzni 25. 3. 2024

doc. PhDr. Vladimír Naxera, Ph.D.